

Turun MAL-kaupunkiseudun KAUPUNKISEUTUSUUNNITELMA 2050

Info

13.11.2025 Klo 8.30-9.00

Teams

Virpi Mamia

Projektipäällikkö

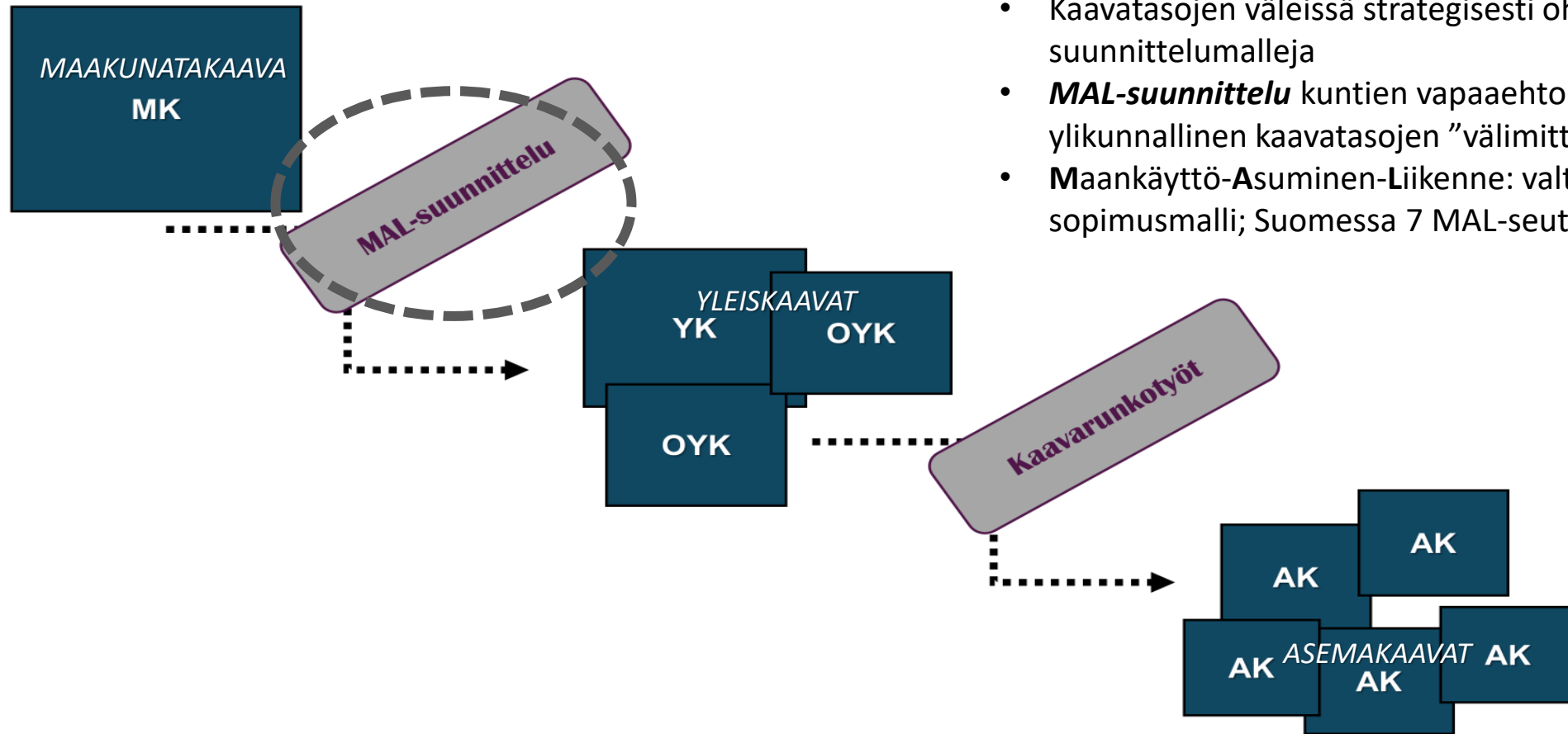
Kaupunkiseutusuunnitelma-projekti

Turun kaupunki / Turun MAL-kaupunkiseutu

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

MAL-seutusuunnittelu: MIKÄ Kaupunkiseutusuunnitelma

- Suomalaisessa suunnittelujärjestelmässä:
 - Legitiimejä kaavatasoja kolme
 - Kaavatasojen väleissä strategisesti ohjaavia suunnittelumalleja
 - **MAL-suunnittelu** kuntien vapaaehtoisuuteen perustuva, ylikunnallinen kaavatasojen "välimittakaava"
 - **Maankäyttö-Asuminen-Liikenne**: valtion ja kuntien sopimusmalli; Suomessa 7 MAL-seutua

MIKSI Kaupunkiseutusuunnitelma

- MAL-yhteistyön tukiranka
 - MAL-käytäntöjen alkuperäinen tavoite: Valtio tukee seudun asumisen laatua ja tavoitettavuutta (*kohtuuhintainen tuotanto*)
- Yleiskaava < Kaupunkiseutusuunnitelma < Maakuntakaava
 - *Strateginen* suunnitelma maankäytön kehittämisestä
 - Ei legitiimi suunnitelma; ei kaava
 - Yleispiirteisempi kun yleiskaava, tarkempi kuin maakuntakaava
 - Ei annettua suunnitelmamallia; seutukohtainen malli
- Ylikunnallinen *yleissuunnitelma* kuntien yhteisten asioiden yhteensovittamiseen
 - *maakuntakaavoituksen taustaselvitys* alueen taajamarakenteesta; maakuntakaava legitimoii kaupunkiseutusuunnitelman ratkaisut aikanaan alueellisessa mittakaavassa
 - Kuntien *yleiskaavoituksen selkänöja*

Turun MAL-kaupunkiseudun strategisen suunnittelun juuria

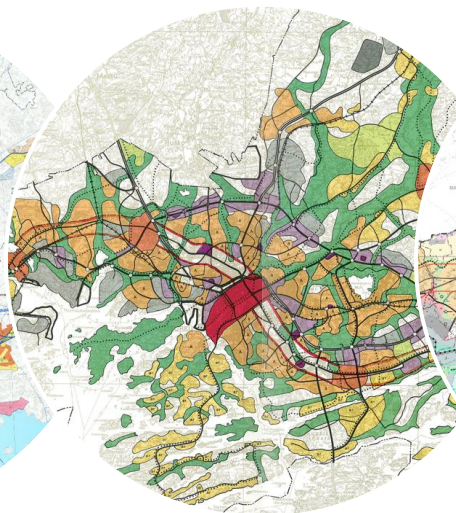
1952

Turun yleiskaava
Olavi Laisaari

1988

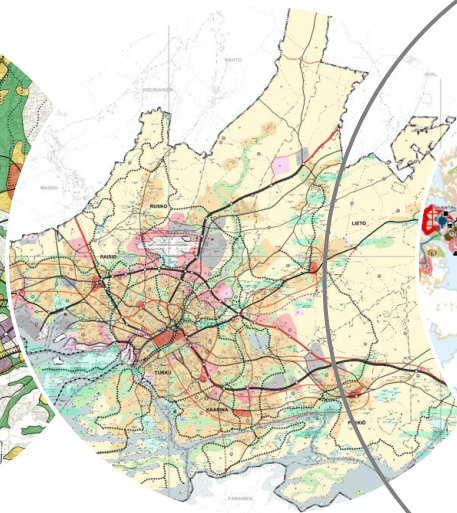
I Taajamaseutukaava
Varsinais-Suomen
seutukaavat
1973-97

1992

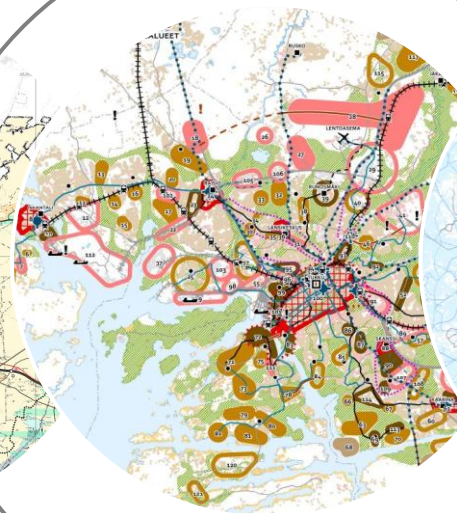
Yleiskaavallinen
yhteistyö-
suunnitelma 2010

Yleiskaavallinen
yhteistyö 1974-

2004

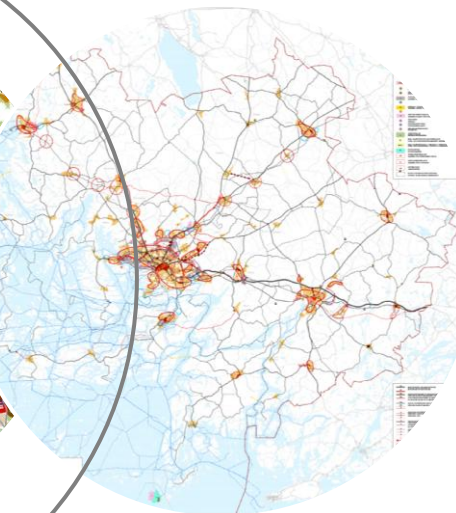
Turun kaupunkiseudun
maakuntakaava

2012

Turun kaupunkiseudun
Rakennemalli 2035

(PARAS-hanke)

2018

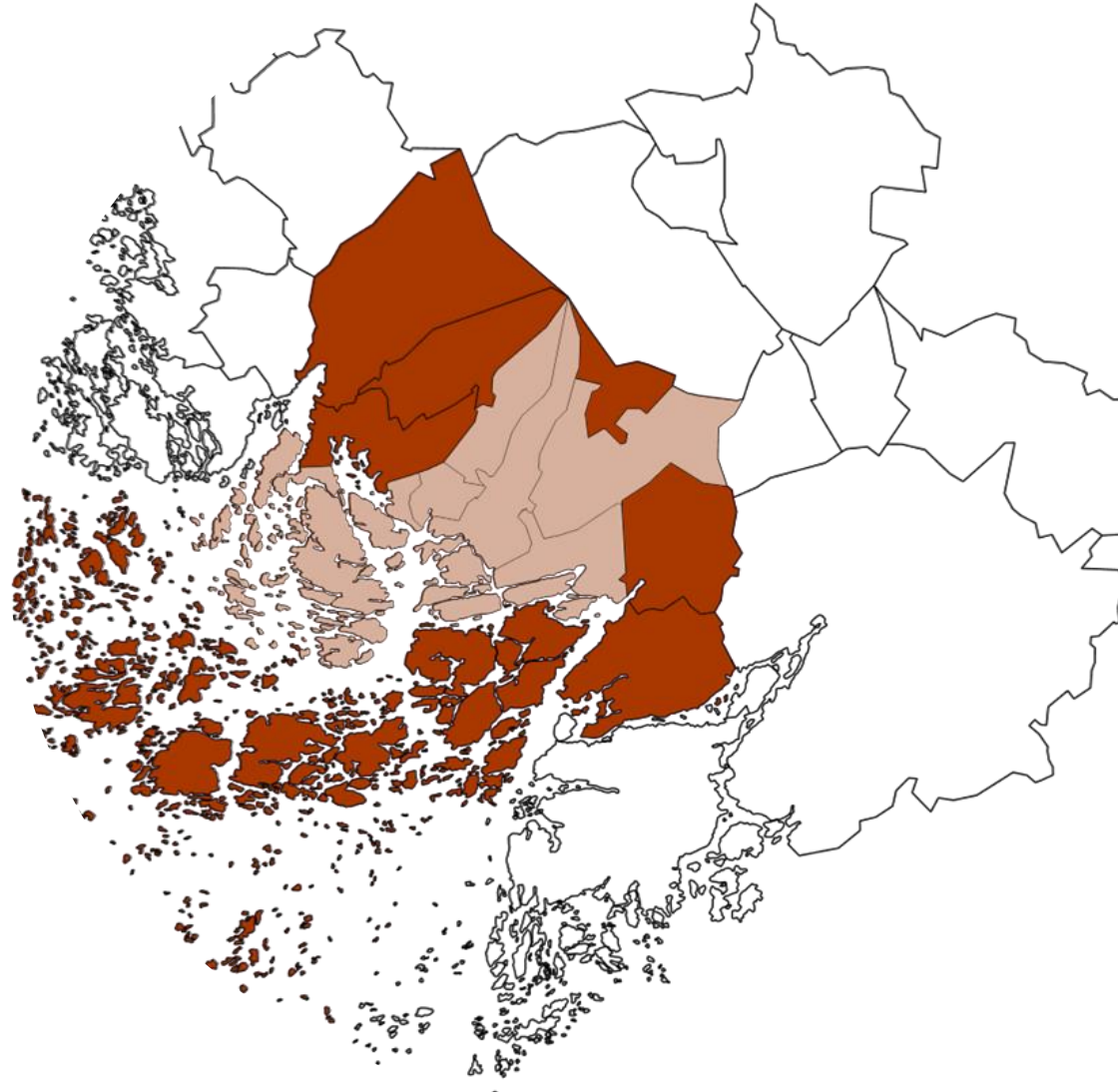
Varsinais-Suomen
taajamien, palveluiden ja
liikenteen
maakuntakaava

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

Turun MAL-kaupunkiseutu

- Aura
- Kaarina
- Lieto
- Masku
- Naantali
- Nousiainen
- Mynämäki
- Paimio
- Parainen
- Raisio
- Rusko
- Sauvo
- Turku

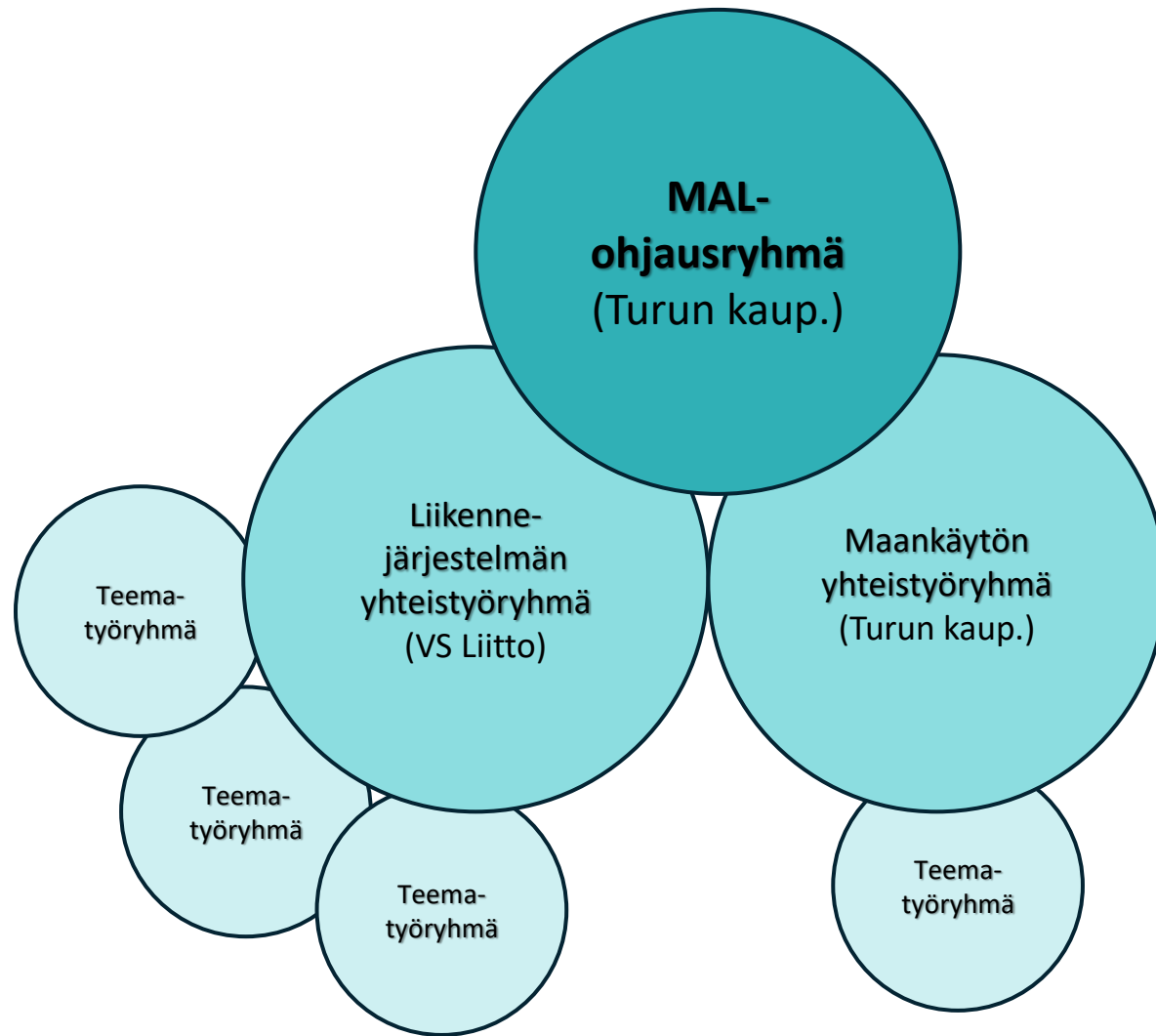

- n. 75% maakunnan väestöstä MAL-seudulla
- Ylikunnallisia yhteistyötasoja alueella monia

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

Turun MAL-yhteistyön järjestäytyminen

MAL-yhteistyö:

- MAL-yhteistyötä vuodesta 2011
- Sopimus päivitetään 4 v. välein; pitkän aikavälin tavoitteet 12v
- IV MAL-sopimus 2024
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu jatkuvaa MAL-yhteistyössä
- Asioiden valmistelu yhteistyöryhmissä

MAL-yhteistyöryhmissä edustajat

- Kunnista
- Varsinais-Suomen liitosta
- Ely:sta
- Turun kaupunkiseutu –kuntayhtymästä
- Föli, Valonia
- + asiantuntijoina viranomaisia; Traficom, LVM, Väylä

Kaupunkiseutusuunnitelma –projekti 2025-2026

Projektin aikataulu

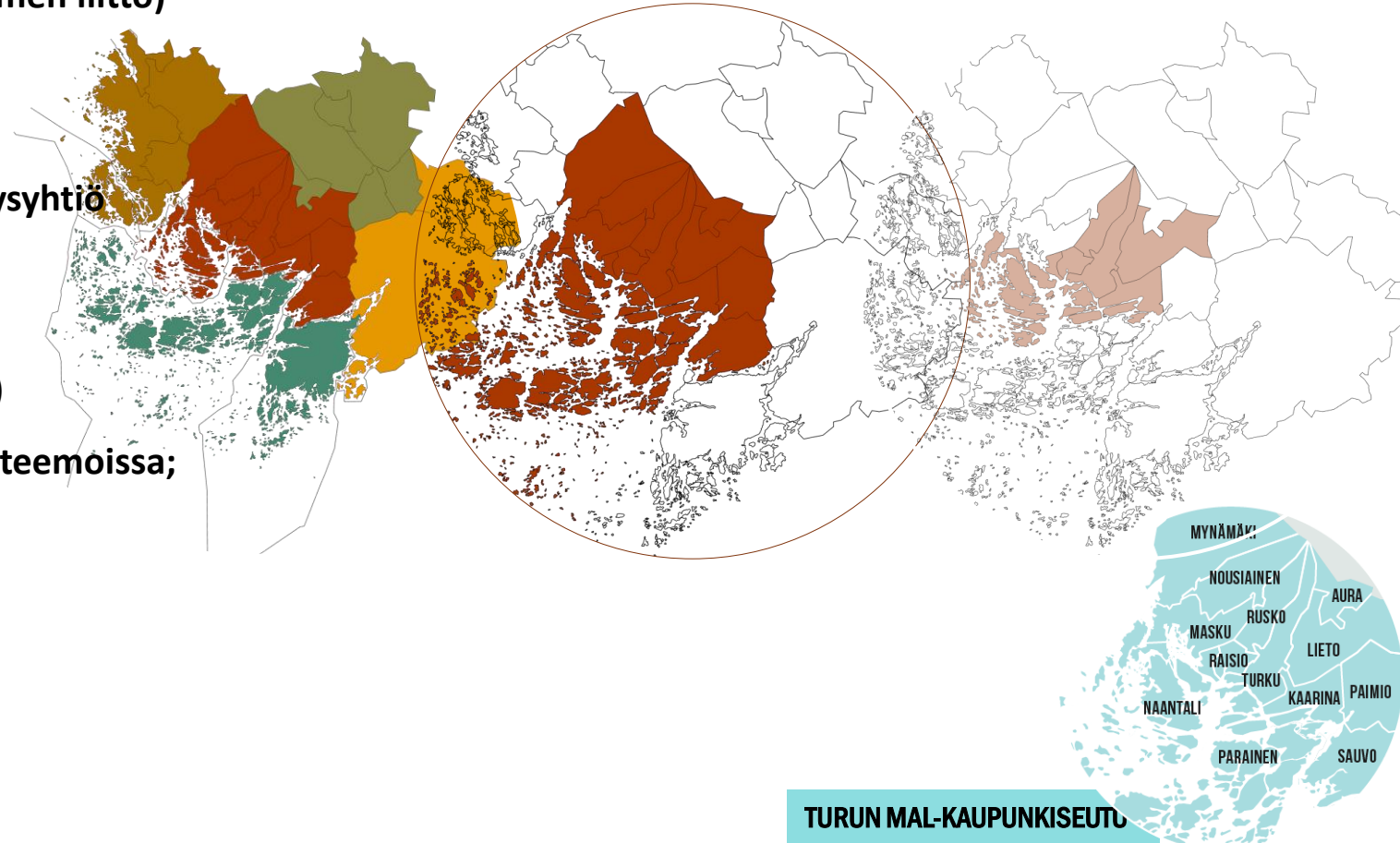

- Kaupunkiseutusuunnitelma on kahden vuoden projekti
- Voimassa olevan **MAL-sopimuksen toimenpide**
- Suunnittelu tuotetaan tilaustyönä; konsulttina Sitowise
- Projekti koordinoidaan Turun kaupungin organisaatiosta seudun MAL-yhteistyön ohjauksessa
- 2012 valmistuneen Rakennemalli 2035 -suunnitelman päivitys

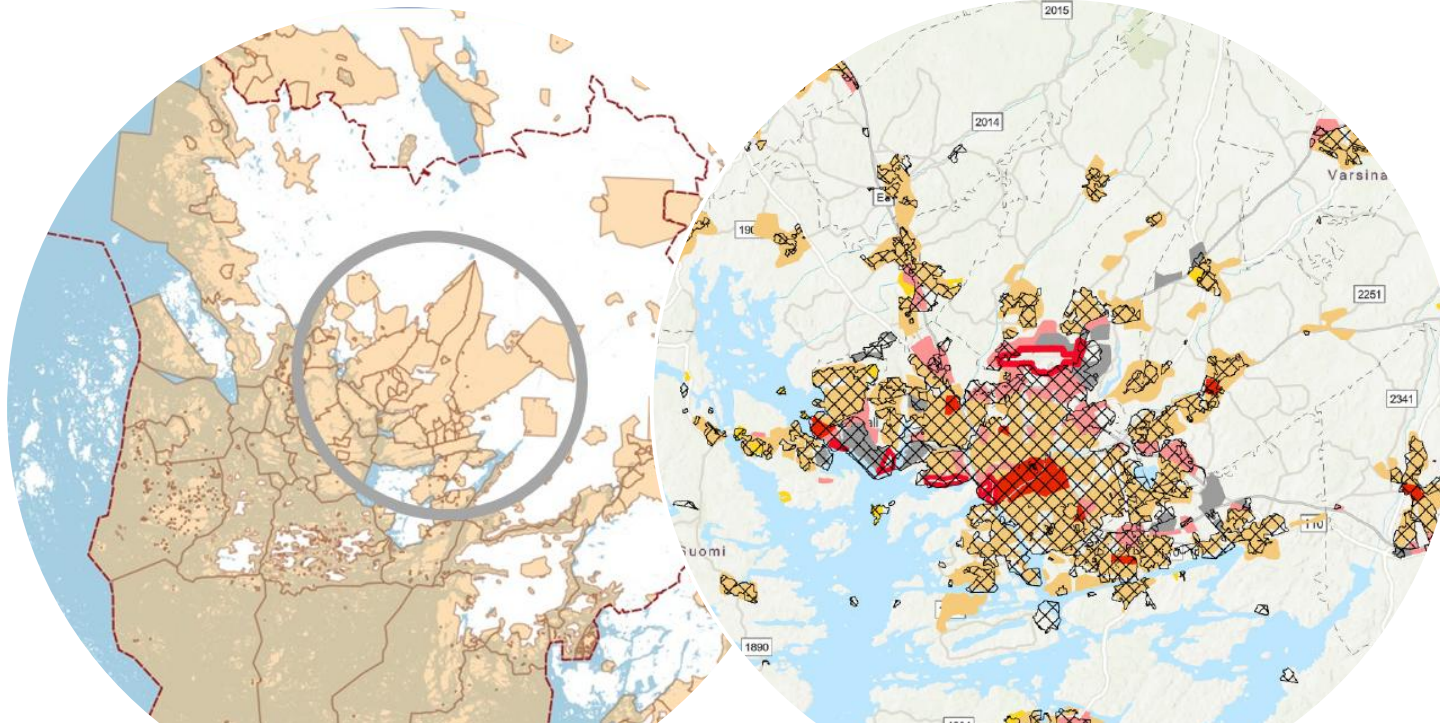

Turun MAL-seudun suunnittelussa vaikuttavia Kuntayhteistyön kerroksia

- 27 kuntaa:
 - maakunnan kuntayhtymä (Varsinais-Suomen liitto)
 - hyvinvointialue (Varha)
- **13 kunta: MAL-kaupunkiseutu**
- 11 kuntaa: Turun seutukunnan elinkeinokehitysyhtiö (Business Turku)
- 7 kuntaa: joukkoliikenneyhteistyö (Föli)
- 6 kuntaa: kuntayhtymä (Turun kaupunkiseutu)
- Mahdolliset kuntien keskinäiset yhteistyöt eri teemoissa; mm. infrayhteistyöt, ja matkailu
- Jokainen kunta omanaan
- + työllisyysalue

Turun MAL-seudun kuntakaavoitus

Yleiskaavoitetut alueet Varsinais-Suomessa (2022).
47% maakunnan kokonaispinta-alasta yleiskaavoitettua.
Vanhimmat yleiskaavat vuodelta 1983.

**Turun MAL-kaupunkiseudusta
yleiskaavoitettua n.70%; osayleiskaavoina.
15-100% pinta-alasta / kunta.**

Turun MAL-kaupunkiseudun asemakaavoitetut alueet ja
maakuntakaavan taajamarakenne.
4% maakunnan kokonaispinta-alasta asemakaavoitettua.
77% maakunnan väestöstä asuu asemakaavoitetuilla alueilla.
(2022)

Kuntien suunnittelu asemakaavapainotteista.

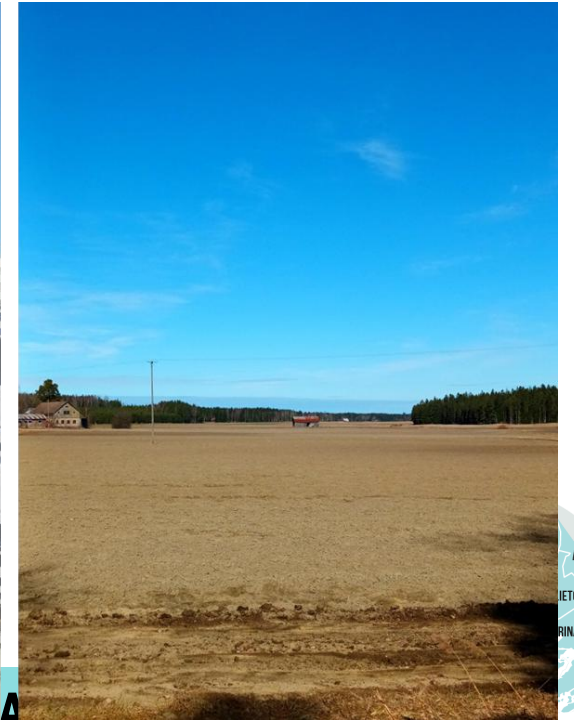
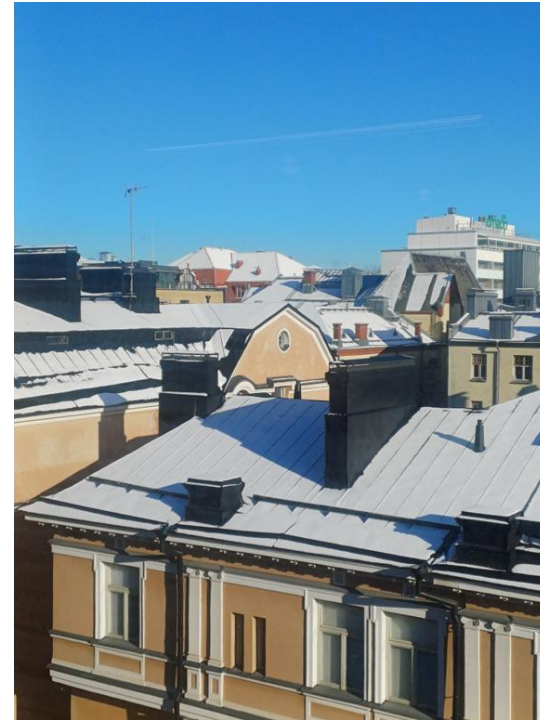
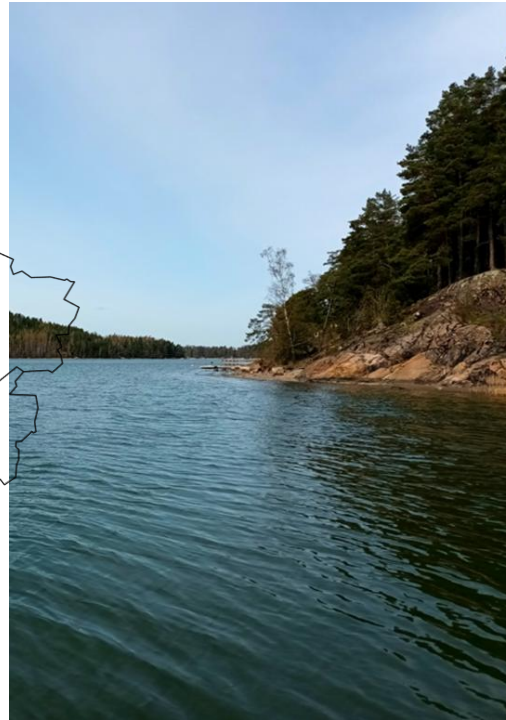
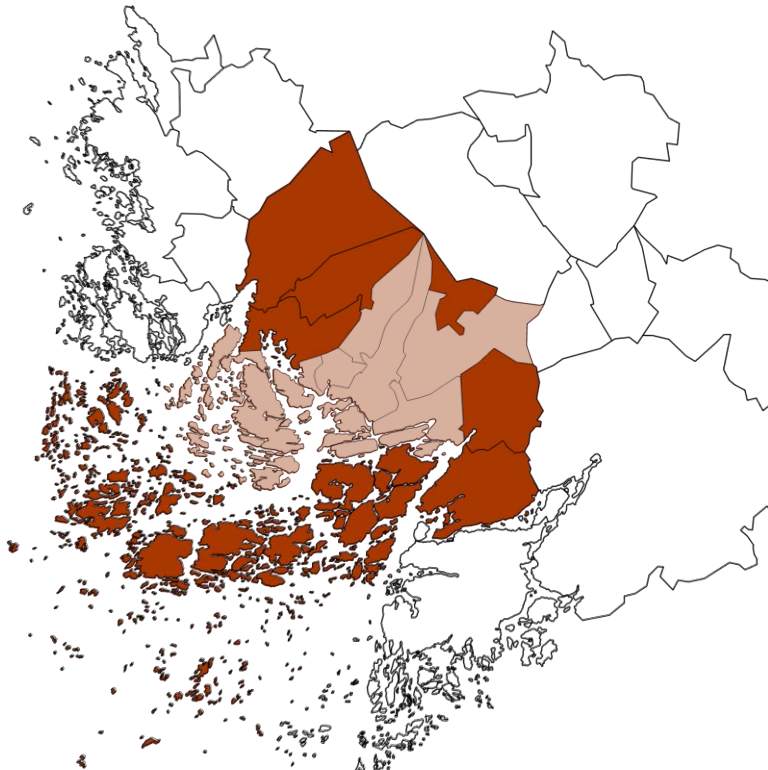
Turun MAL-seudun Suunnittelualueen ominaispiirteitä

Toiminnallinen kaupunkiseutu:

- 6 kunnan ydinkaupunkiseutu & kehyskunnat, 7 kuntaa
- ”tois pual ja täl pual”; Itäiset ja Läntiset kunnat

Maisemallinen trilogia:

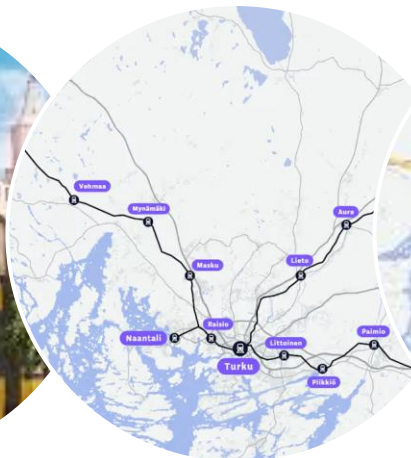
- Saaristo
- Kaupunkialue ja kerroksellinen rakennettu kulttuuriperintö
- Viljavat kulttuurimaisemat ja jokilaaksot

Turun MAL-kaupunkiseudulla tavoiteltu saavutettavuus: *Liikennejärjestelmän tulevaisuutta raiteille ja yli rajojen*

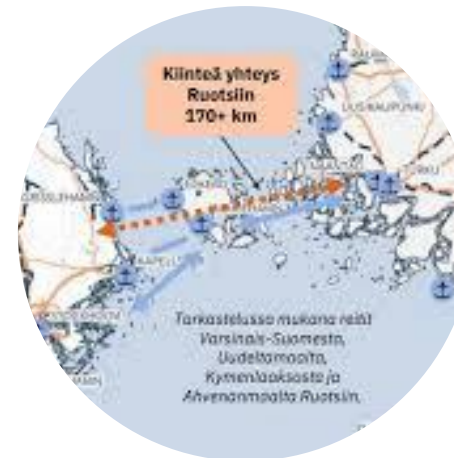
**Turun
Raitiotie**

**Varsinais-Suomen
Lähijunat**

**Turku-Helsinki
Länsirata**

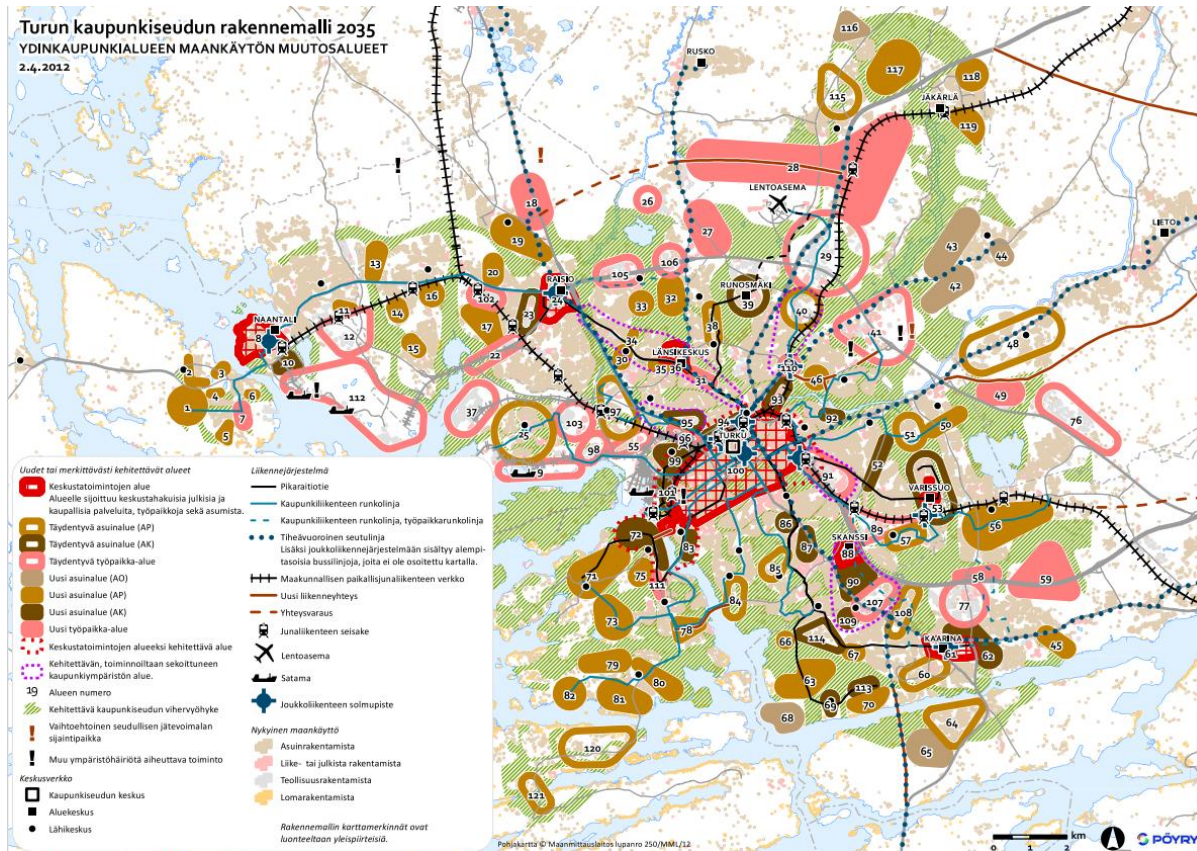

**Kiinteäyhteys
Ruotsiin**

- Liikkumisessa leimallista lyhyet etäisyydet
- "Kumipyöristä Lihasvoimaliikkujiin"

Rakennemalli 2035: Toteutuma-analyysistä pohja kaupunkiseutusuunnitelmalle

- 2012 Rakennemalli 2035 -suunnitelma (PARAS-hanke)
- 2025 Rakennemalli 2035 -toteutuma-analyysi
- Analyysityön tuloksista pohja *kaupunkiseutusuunnitelman* suunnittelun kysymyksenasetteluun
- Rakennemalli 2035 ja siitä laadittu toteutuma analyysi kokonaisuudessaan löytyvät kaupunkiseutusuunnitelma-projektin nettisivulta:

[Kaupunkiseutusuunnitelma 2050 | Turku.fi](https://www.turku.fi/kaupunkiseutusuunnitelma2050)

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTUsuunnitelma

Teemoja suunnitteluun

- Suunnittelulle olemassa runsaasti lähtöaineistoa monista teemoista

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTUsuunnitelma

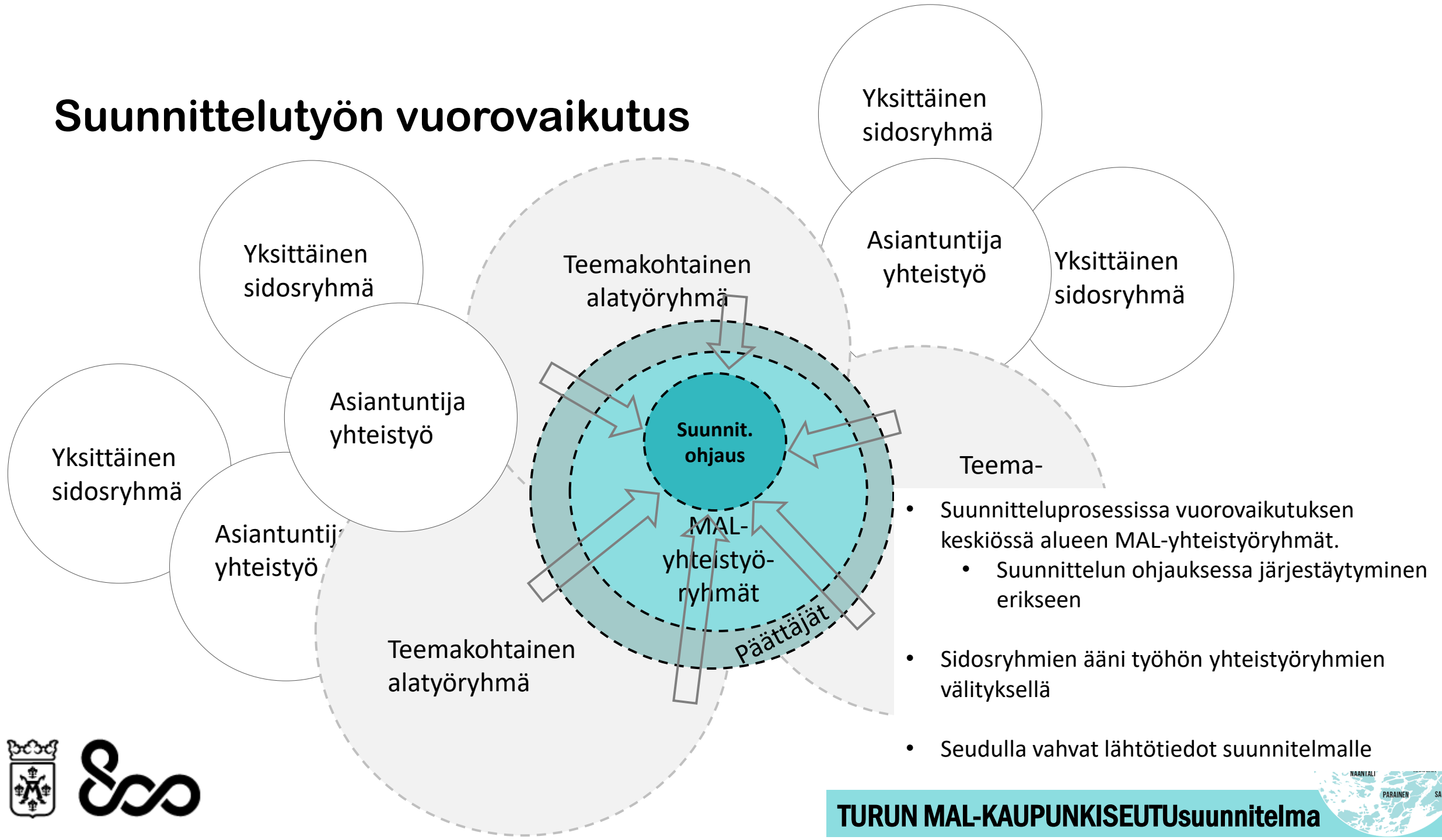

Vuorovaikutustyö kaupunkiseutusuunnitelman laadinnassa

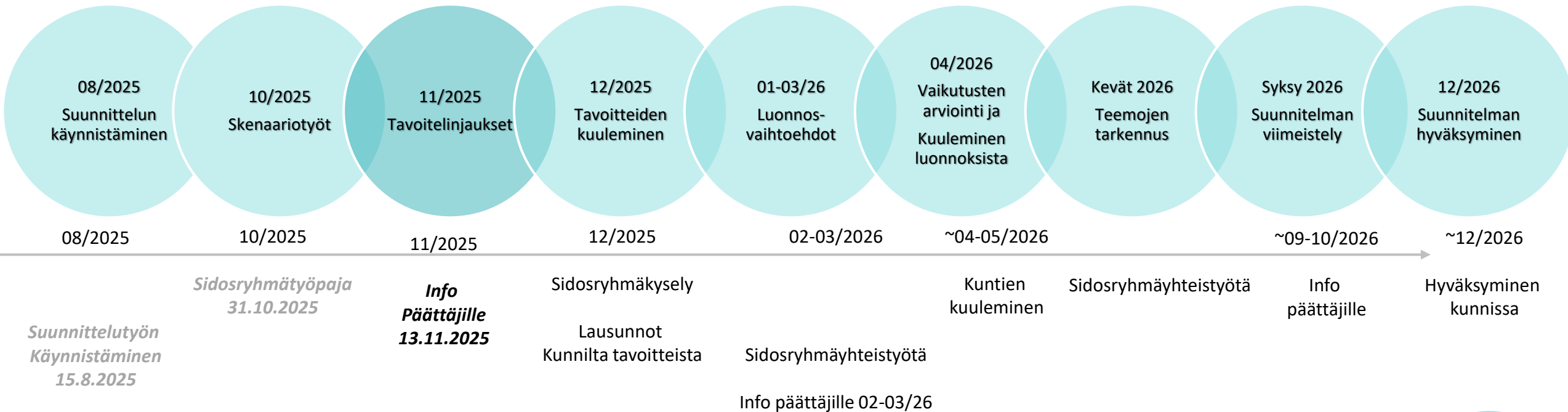
MAL-ryhmien Suunnitteluyhteistyö	Luottamushenkilöt ja päättöksenteko	Asiantuntijat ja muut sidosryhmät
MAL-yhteistyökeskeinen toimintamalli; suunnittelun ohjaus	Viestintä ja tiedonanto suunnitteluvaiheittain kuntayhteistyössä sekä kunnittain	Viestintä ja tiedonanto suunnitteluvaiheittain
Suunnittelunvuorovaikutuksen painotus viranhaltija ja asiantuntijayhteistyössä	Kuuleminen tavoiteasettelusta ja suunnitteluratkaisuista	Suunnitteluyhteistyön sidosryhmätilaisuudet
Yhteensovitus Liikennejärjestelmätyn kanssa	Suunnitelman hyväksyminen kunnittain	Eri asiantuntijaryhmille räätälöidyt yhteistyötilaisuudet

Suunnittelutyön vuorovaikutus

Kaupunkiseutus suunnitelman eteneminen

Kiitos

[Kaupunkiseutusuunnitelma 2050 | Turku.fi](#)
virpi . mamia @ turku . fi

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU